

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

3 Induciis varium dat tertia quæstio tempus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

ceratos Episcopos, ac e civitatibus propriis pullos (quia alibi Episcopi constituti non possunt, nisi in civitatibus non minimis) & alios in eis, ipsi viventibus, constitutos. Idem hæc vobis scribimus, ut sciatis hoc fieri non licere, sed proprios revocari, & integerrime restitui debere. Illos vero qui adulterina fecerunt sponas suas, (quas & uxores eorum præfixo tenore esse intelligimus) tenent, ejici ut adulteros, atque infames fieri, eosque ab ecclesiasticis honoribus arceri jubemus. Si autem adversus eos aliquam querelam habueritis, his præcisus inquitendum erit, & auctoritate hujus sanctæ sedis terminandum.

C. V. ¶ Inducia sex mensium ejectis, vel expoliatis præstantur.

Item Cajus a epistola prima ad Felicem.

Ejectis, vel expoliatis, post integram restitutionem anniversariæ induciæ, vel sex mensium indulgentiæ sunt.

C. VI. ¶ Post restitutionem induciæ præstandæ sunt.

Item Eusebius b Papa epist. 2.

Prius ergo oportet omnia illis expoliatis legib. reintegrari, & ecclesias, quæ eis sublatae sunt, cum omni privilegio sibi d. restitui, & postmodum non sub angustis temporis spatio, sed tantum temporis spatium eis indulgetur, quantum expoliati, vel expulsi esse videntur, antequam ad synodum convocentur.

C. VII. ¶ De eodem.

Item Felix Papa I I. in rescripto ad Episcopos Egypti, cap. 8.

Tandem in sede propria pacificè, & potestativè cuncta disponens resideat, quamdiu expulsi, vel expoliati suis carere visus est rebus.

C. VIII. ¶ Ante restitutionem aliquis ad causam, vocari non debet.

Item Felix Papa I. epist. 2. ad Episcopos Gallia.

Si Episcopus suis fuerit, aut ecclesiæ sibi commissæ rebus expoliatus, aut (quod abist, quod alienum ab omnibus esse debet fidelibus) a sede propria, ejectus, in detentione aliqua a suis ovibus fuerit, tunc in canonice ante in pristinum statum restituatur, cum omni privilegio sui honoris, & sua omnia, quæ insidiis inimicorum suorum ei ablata fuerant, legibus redintegrentur. ¶ Non enim convocari poterit, vel præjudicari, nisi in ple pro sua necessitate (minime tamen judicandus) advenire sponte elegerit. Nullatenus ergo a quoquam respondere cogatur, antequam integerrimè omnia, quæ per suggestiones inimicorum suorum amiserat, potestati ejus ab honorabili concilio legali ordine redintegrentur. Præsul verò cum omni honore statui pristino reddatur, & ipse dispositus, ordinatisque liberè ac securè diu suis rebus, tunc regulariter intra quatuor, vel quinque, vel sex, aut septem menses, juxta quod possibilitas ei fuerit, & non ante convocatus ad tempus in concilio legitimo & canonico, veniat ad causam, & si ita justè videatur, accusantium propositionibus respondeat.

¶ Tunc canonicè in originali sic legitur, tunc canonicè, (antequam in pristino statu restituatur, cum omni privilegio sui honoris, & sua omnia, quæ insidiis inimicorum suorum ei ablata fuerant, legibus redintegrentur) nec convocari, nec judicari poterit, nisi ipse, &c. Nec multo secus habent Ivo & Panormia, nisi quod loco, antequam, legunt ut Gratianus, ante.

2 pars. Quod si malè vivendo facultates ecclesiæ dispersit Episcopus, ab ejus patrimonio, quousque de dilapidatione rerum ecclesiasticarum cognoscatur, submovendus est: exem-

a in vulga. legebatur, Gelasius. b Et Ioan. 1. epist. 1. sup. ca. 6. quanto. c Ivo p. 6. c. 249. Anst. l. 3. c. 44. d al. suo. e Panorm. l. 4. c. 10. Polyc. ibi. Anst. l. 3. c. 53. f Panorm. l. 4. c. 52. Anst. l. 3. c. 68. g Ivo p. 6. c. 248. Panorm. l. 4. c. 44.

plo tuorum & creatorum, qui dum fuerint suspecti, à tutela, vel cura remouentur, donec de suspecto cognoscatur.

C. IX. ¶ Ab administratione remouentur, qui res ecclesiæ malè vivendo dispergunt.

Unde Pelagius Papa Petro Presbytero.

¶ Via ea, quæ de fraudibus Maximiliani i siebili ad Quares nostras supplicum relatione venerunt, non facile secundum veritatem agnosci poterunt, nisi facultas ecclesiæ, quam in usus suos malè convertendo dispersit, ab ejus potestate, donec causa cognoscatur, seponatur: idcirco nos eum & à supradicta ecclesiæ patrimonio volumus interim submoveri, & in vestro, discussionis ipsius tempore, moderamine detineri.

¶ ¶ Maximiliani in vulgatis sequebatur, Presbyteri, quæ vox indulta est: quia in nullo vestro codice Gratiani, ex tu quæ collata sunt, habetur. Gratianus autem caput hoc de Episcopo, non de Presbytero accepit.

QUESTIO III.

¶ Quod verò post vocationem venientis ad iudicium, induciæ negandæ non sint, Felix Papa II. in epistola ad fratres Egypti, cap. 8. restatur, dicens.

C. I. ¶ Venienti ad iudicium induciæ non negentur.

¶ ¶ Accusatus ad iudicium venerit, si voluerit, & necesse fuerit, induciæ ei petenti à Patribus constitutæ, absque impedimento concedantur, & iudices à se electi sibi tribuantur.

¶ ¶ Et necesse fuerit] Hæc addita sunt ex epistola ipsa, Ivo & Panormia, habentur, infra eadem cap. induciæ.

C. II. ¶ Quot mensium induciæ Episcopi præstantur.

Item ex eadem epist. ad fratres Egypti. c. 20.

¶ ¶ Inducias vero e Episcoporum, super quibus consultius, diversas à Patribus regulas invenimus institutas. Quidam enim ad repellenda impetitorum machinamenta, & suas præparandas responsiones, & testes confirmandos, & consilia Episcoporum, atque amicorum querenda, annum & sex mandaverunt menses concedi. Quidam autem annum, in quo plurimi concordant. Minus verò quàm sex menses, non reperi: quia & laicis hæc indulta sunt, quanto magis Domini sacerdotibus? ¶ ¶ Inducias namque non sub angusto tempore, sed sub longo spatio concedendæ sunt, ut accusati se præparare, & universos communicatores in provinciis positos convenire, & testes præparare, atque contra insidiatores se pleniter armare valeant.

C. III. ¶ De induciis præstandis.

Item Eleutherius Papa in epist. ad Gallia provincias.

¶ ¶ Inducias non modicæ ad inquirendum dandæ sunt, ne aliqui præpropere agi à quacunque parte videatur, quia per subreptionem multa proveniunt.

C. IV. ¶ De eodem. PALEA.

Item Damasus Papa epist. 3. ad Stephanum Archiepiscopum.

¶ ¶ Inducias h accusatis in criminalibus causis i sex mensium, vel eo amplius, si necesse fuerit, concedendæ sunt.

2 pars. Spacium verò dilationum, sicut in lib. 3. Codicis, tit. 11. de dilationibus invenitur, hæc ratione moder-

a Ivo p. 6. c. 235. Panorm. l. 4. c. 98. Anst. l. 3. c. 55. b al. iudicium. c Anst. l. 3. c. 118. & 119. Polyc. l. 5. tit. 3. Burch. l. 1. c. 150. Ivo part. 4. c. 296. d antea legebatur, imperitorum. e aut. sex. orig. f Panorm. l. 4. c. 102. Burch. l. 16. c. 31. Ivo p. 6. c. 317. g Panorm. l. 4. c. 103. Anst. l. 3. c. 56. h Anst. l. 2. c. 96. Ivo p. 3. c. 277. Panorm. l. 4. c. 101. i al. Episcopis. k l. 1. 4. quid hæc ratione.

randum est, ut si ex ea provincia, ubi la agitur, vel persona, vel instrumenta possentur, non amplius quam tres menses indulgeantur. Si vero ex continentibus provinciis, sex menses custodiri iustitia est. In transmarina autem dilatione novem menses computari oportebit. Iudicantes autem in hac ratione non sibi concessum intelligant danda dilationis arbitrium: sed eandem dilationem (si rerum urgentissima ratio flagitaverit, & necessitas desiderata instrumentis exegerit) non facile amplius quam semel, nec ulla trahendi arte sciant esse tribuendam. ¶ Et autem dilatio penitus est deneganda, qui rescriptum ad extraordinarium iudicem deportaverit. a Illi b autem qui in iudicium vocatur, danda est ad probanda c precum mendacia, vel proferenda aliqua instrumenta, vel testes, quantum instructus esse non potuit, qui prater spem ad alienum iudicium trahitur. ¶ Cum d vero ad appellationem, consultationemve à Principe rescriptum fuerit, si ve istis primo iudicio petita dilatio, & ea tributa non sit, si ve nec petita quidem, eam dari cuiquam non licet eadem ratione, qua ne in iudicio quidem cogitationum Imperialium dilatio tribui solet. ¶ A iudice procedente dilationem non convenit postulari, etiam si utraque parte praesente tribuatur, cum non alia, nisi causa cognita indulgeri queat, & cognitio causa non interpellatione plenaria, sed considerante e magis iudice legitime colligatur, ut si forte dilatio petita fuerit improbat, suscepta quaestio per sententiam iudicis dirimatur. ¶ Constitutione septima, in collatione septima. ¶ [Libellum si vero non alius actor dirigit, nisi prius & in ipsum, quem dicit obnoxium, & in negotio executorum exponat cautionem, se vel intra duos menses litem contestaturum, vel omne damnum ei, qui convenitur, contingens restitutum in duplum.] In coll. conf. 6.

3 pars. [Ostratur g ei, qui vocatur ad iudicium, libellus, & exinde praesenti scriptulo, data fideiussione xx. dierum gaudeat induci, quibus delibere, cedare, ut contendat, atq; iudicio alium sociari h perat, an recuset eum: nisi ille sit is, quem ipse alio recusato jam petierit. Deniq; praesens interrogetur, an hoc tempore litem transferat, quod non modo i ex ipsius responsione, sed etiam ex libelli subscriptione manifestetur: quam in iniuriam facere debet. Litem ergo contestatus contra hoc indultum lo habita pro nihilo est l.] Ibidem. [¶ Quod m fieri non debet, nisi actor satisfecerit certam promittens quantitatem se daturum, si litem non exequatur, aut exequens non vincat causam. Si igitur post tempus a se constitutum infra decem dies res praesente non occurrat, dimittatur reus exacto eo quod promissum est. ¶ Et si quid circa litem plus impendisse cum taxatione iudicis praeverit. Exceptio n fori 2 dilatoria est, argue ideo in iudicio litem debet opponi, & probari. Peremptoria o autem exceptiones, ut sunt praescriptiones longi temporis, sufficit in initio litem contestari.]

1 ¶ Iudicantes autem.] In codice Iustiniani legitur, Quod ita constitutum iudicantes sentire debebant, ut in hac ratione, &c.

2 ¶ Exceptio fori.] Postrema haec pars abest à plerisque vetustis exemplaribus. In uno autem est in margine, cum hoc titulo, glossa Ioannis. Eadem autem verba leguntur infra ead. g. 6. c. si quis Episcoporum 5. exceptio, & ibi sunt in omnibus antiquis codicibus.

a al. reportaverit. b Ibidem, leges, sed mutata est verborum series. c improbanda.] orig. d Leges, mutatu quibusdam vocibus. e al. confidente. f Cod. de litem contestat. auct. libellum. g Cod. de litem contestat. auct. offeratur. h Iulianus antecessor novella 13. c. 3. i al. max. k privilegium.] orig. l al. ducenda est.] orig. m Cod. de dilationibus, auct. then. quod fieri. n Ex Cod. de excep. l. uli. & l. 8. o Infra ea. quasi 6. cap. si quis Episcoporum Supra 2. quasi 7. cap. alieni, ex Dionysio.

QVAESTIO IV.

Qvod vero infames, & non legitime conjuncti ad accusationem admitti non debeant, & qui generaliter de accusatione removendi sint, multarum auctoritatum ret.

C. I. ¶ Infames, eos qui sunt bone fama, accusare non possunt. An enim Iginus Papa, epist. 2.

A Liens erroris societatem b fecerantem, vel à propositi tramite recedentem, aut Apostolicae legis iussionibus inobedientem suscipere non possunt, nec impetere recte credentes, vel sanctorum Patrum iussionibus obtemperantes permittuntur, quia inter tales & infideles magna debet esse discretio.

C. II. ¶ Quis legem suam spreto transgreditor, ante suam reverfionem recte agentes accusare non potest.

Item Anacletus Papa in prima decretali.

Beatus d praedecessor noster Clemens, vir Apostolicus, & spiritu Dei plenus, una cum reliquis sanctis collegis suis statuit, dicens. Accusandi, & testificandi licentia denegatur his, qui Christianae religionis & nominis dignitatem, & sua legis, vel sui propositi normam, aut regulariter prohibita neglexerint. Transgressi enim sponte legis suae, ejusque violatores, & reprobos apostatae nominantur. Omnis enim apostata reprobatus, & ante reverfionem suam, non in accusatione recte agendum, aut testimonio suscipiendus est.

C. III. ¶ A suo proposito discedentes sunt infames.

Item Pius Papa, epist. 1.

SI quis f vero à suo proposito retrofiam cursum staverit, & iussu Apostolicae sedis libenter transgressus fuerit, infamis efficitur. Reprobati ergo oportet eorum redargutiones, qui in recta fide suspecti sunt. Haec autem, & conversatio primum scrutanda est, & inde g, qui irreprehensibiles apparuerint, sunt recipiendi, & non prius.

C. IV. ¶ Incestuosus & non legitime conjuncti, sacerdotibus & legitime conjunctis accusare non possunt.

Item Calixtus Papa ad Episcopos Galliae, epist. 2. cap. 4.

Con sanguineorum h conjunctiones, nec legitime sunt, nec manere possunt, sed sunt repellendae. ¶ Quisquis ergo non legitime conjunctus, vel abique dotali titulo, ac benedictione sacerdotis copularus, sacerdotibus, vel legitime conjunctis communicari, vel in eos testificari minime potest, quoniam omnino incesti macula pollutus, infamis est, & accusare supra dictos non permittitur. Non solum ergo hi recedendi sunt, & infames efficiuntur, sed etiam omnes eis consentientes. ¶ Similiter de raptoribus, vel eis, qui seniores imperpetuo fieri censentur. Hos ergo leges saeculi interficiunt, nos misericordia praeviente, sub infamia nota ad poenitentiam recipimus.

C. V. ¶ Qui sunt recipiendi in accusatione.

Idem in eadem epistola.

Conspiratores i in nullius accusatione sunt recipiendi.

a Iulius in rescripto ad Orient. cap. 15. Pape. l. 1. 117. 20. c. 16. & l. 1. c. 9. Pamm. l. 4. c. 70. & 88. b al. scilicet à suo proposito. c al. societate maculatum, vel à suo. c al. permatum.] orig. d Anselm. l. 3. c. 9. Pamm. l. 4. c. 80. e Anselm. l. 4. f al. si quis à suo vero proposito. g al. denia. h Burchard. c. 1. l. 1. p. 1. c. 23. i Ivo p. 6. c. 364.